

Alapítvány alapító okirata és működése

Az új Ptk. hatálybalépése kapcsán módosuló jogszabályi rendelkezések rövid ismertetése

A Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (új Ptk.) hatálybalépése után az egyesületek és az alapítványok létesítő okiratát (alapszabályát, alapító okiratát) összhangba kell hozni a hatályos törvényi rendelkezésekkel.

Az alapítványok meglévő alapító okirata teljes felülvizsgálatra szorul az új jogszabályi rendelkezések hatálybalépésével. Változatlan maradt azonban az új szabályozásban az, hogy az alapító okirat módosítása kivételes jellegű, korlátait jelenti, hogy az az alapítvány céljának megvalósítását nem veszélyeztetheti és az alapítvány vagyona az alapító okirat módosításával továbbra sem csökkenthető.

A módosított alapító okiratnak tartalmaznia kell:

- az alapítvány nevét, székhelyét, célját és az alapító(k) nevét és lakóhelyét, illetve székhelyét;
- a vagyoni hozzájárulás értékét, rendelkezésre bocsátás módját;
- az alapítvány határozott vagy határozatlan időre történő létesítését, határozott időre történő létesítésnél a határozott időtartamot;
- az alapítványhoz való csatlakozás lehetőségét (nyílt alapítvány) vagy éppen ennek a lehetőségnek a kizárását (zárt alapítvány);
- az alapítványi vagyon kezelésének és felhasználásának szabályait;
- a kuratóriumi tagság keletkezésére és megszűnésére (új Ptk. 3:25. § (1) bekezdés és 3:398. § (2) bekezdés) vonatkozó szabályokat;
- a kuratóriumi tagság határozott vagy határozatlan időre szóló voltát, határozott idejű kuratóriumi tagság esetén a határozott időtartamot;
- a kurátorokra vonatkozó kizáró és összeférhetetlenségi szabályokat [új Ptk. 3:22. § (1), (4)-(6) bekezdés, 3:397. § (3)-(4) bekezdés];
- a kuratóriumi tagsági díjazás megállapításának szabályait;
- ha az alapító okirat nem zárja ki az alapítvány gazdasági tevékenységének folytatását, úgy az új Ptk. 3:379. § (2) bekezdésében meghatározott szabályokat.

Az új Ptk. hatálybalépésével az alapító okirat nem kötelező, de lehetségessé vált tartalmi elemei:

- Ha az alapítói jogok átruházását az alapítók lehetővé kívánják tenni, ennek szabályait rögzíteniük kell az alapító okiratban, az átruházás ezáltal válik lehetségessé.
- Ha az alapítványhoz csatlakozó személyek alapítói jogokat szerezhetnek, előbb ennek feltételeiről, valamint a csatlakozót megillető alapítói vagy egyéb jogokról az alapítóknak az alapító okiratban kell rendelkezniük.
- Ha több alapító az alapítói jogokat testületben kívánja gyakorolni, úgy előbb az alapítóknak rendelkezniük kell az alapítók gyűlésének létesítéséről és e gyűlés működési szabályairól. Az alapítók csak ezt követően gyakorolhatják majd az alapítói jogaikat az alapítók gyűlésének működési szabályai szerint.
- Ha az alapító rendelkezni kíván az alapítvány jogutód nélküli megszűnése esetére az alapítvány fennmaradó vagyonáról, úgy a vagyon jogosultjának megnevezéséről az alapító okiratban kell rendelkeznie.